

*„Sanitarinių apsaugos zonų registravimo
praeitis, dabartis ir ateitis.*

Ką reikia žinoti ūkio subjektams?“

Algis Baravykas

Žemės ūkio rūmų vicepirmininkas
Lietuvos kiaulių augintojų asociacijos direktorius

info@kiaules.lt
+370 687 20221

2023-01-27
Kaunas

Praeitis

Iki 1992 m. gyvulininkystės ūkių SAZ reglamentavo TSRS laikais galioję teisės aktai:

СН 245-71. Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий. М., Госстрой СССР, 1972.

ОНТП 2-85. Общесоюзные нормы технологического проектирования свиноводческих предприятий. М., Госагропром СССР, 1986.

Санитарные правила для животноводческих предприятий. N 4542-87. Утв. МЗ СССР

ВЕТЕРИНАРНО–САНИТАРНЫЕ ПРАВИЛА ДЛЯ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫХ СВИНОВОДЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ
(Утверждены Главным управлением ветеринарии с Государственной ветеринарной инспекцией
Госагропрома СССР 4 ноября 1986 г.);

Ветеринарно- санитарные требования при проектировании, строительстве, реконструкции и эксплуатации животноводческих помещений

Praeitis

Gyvulininkystės ūkiams SAZ nustatyta 1992 m. LRV nutarimu Nr. 343. SAZ buvo draudžia statyti gyvenamuosius namus.

Tačiau iki 2000 m. galiojo atskiri normatyvai rusų kalba, kadangi iki tol jie nebuvo panaikinti. (Ypač aktualu kiaulininkystės kompleksams arba ūkiams, kurie turėjo istorinį SAZ).

Žemės reformos metu Lietuvoje galiojo SAZ ir ji turėjo būti įrašyta į žemės nuosavybės dokumentus žemės savininkams. Tačiau buvo daug atvejų, kada tai nebuvo tinkamai įforminta/įregistruota – t. y. nuosavybės dokumentuose nebuvo įrašo apie SAZ. **TAČIAU SAZ NORMA GALIOJO**

Nuo 2008 m. SAZ klausimu vyko daug diskusijų. Tačiau pačiam ūkiui įregistruoti SAZ nebuvo galimybės, kadangi buvo reikalingas žemės savininko sutikimas. Buvo pripažinta, kad valstybė padarė klaidų žemės reformos metu ir buvo sukurtas teisinis mechanizmas žemės reformos metu neįregistruotiems SAZ įregistruoti.

Praeitis

- 2015-07-08 esame gavę ŽŪM išaiškinimą, koku būdu įregistruojamos SAZ ištaisant praeities klaidas. Šis klaidų taisymo būdas dažnai nesuveikė. Kai kurie NŽT rajonų skyriai atkakliai neregistravo ūkių SAZ. Pagrindiniai neregistravimo motyvai:
 - įrodymų apie ūkio statusą (kaip kiaulininkystės fermos/komplekso) nebuvimas/netikimas NŽT;
 - lėšų trūkumas SAZ byloms rengti;
 - laikotarpių traktavimas;

APIE ERDVINIUS DUOMENIS SUŽINOJOME TIK 2022 m. gruodžio vidury.

Iš ŽŪM ir NŽT nebuvo koordinavimo.

Praeitis

- Skubus SŽNSĮ keitimas gruodžio mėnesį:
 - Kodėl nepasiaiškinama, kodėl dalis Rudaminos pastatyta nesilaikant LRV nutarimo ? Kas nesuveikė ?
 - SŽNSĮ pakeitimas atsirado tik nuo 2023-01-04 – ar tai legalizuoja statybų derinimo procesus, vykusius iki pakeitimo ?
 - SŽNSĮ pakeitimas nubraukia visą SAZ esmę – nelieka būdo išvengti konflikto tarp žemės savininko/gyventojų ir ūkio? Kaip bus sprendžiami konfliktai ?

Visi ūkiai, kurie privalo turėti įregistruotą SAZ
(virš 300 SG arba turintys istorines gamybos apimtis)

Seni ūkiai
(iki žemės reformos)

Bandė
registruoti

Nebandė
registruoti

Pavyko
įregistruoti

Nepavyko
įregistruoti

Nauji ūkiai

Bandė
registruoti

Nebandė
registruoti

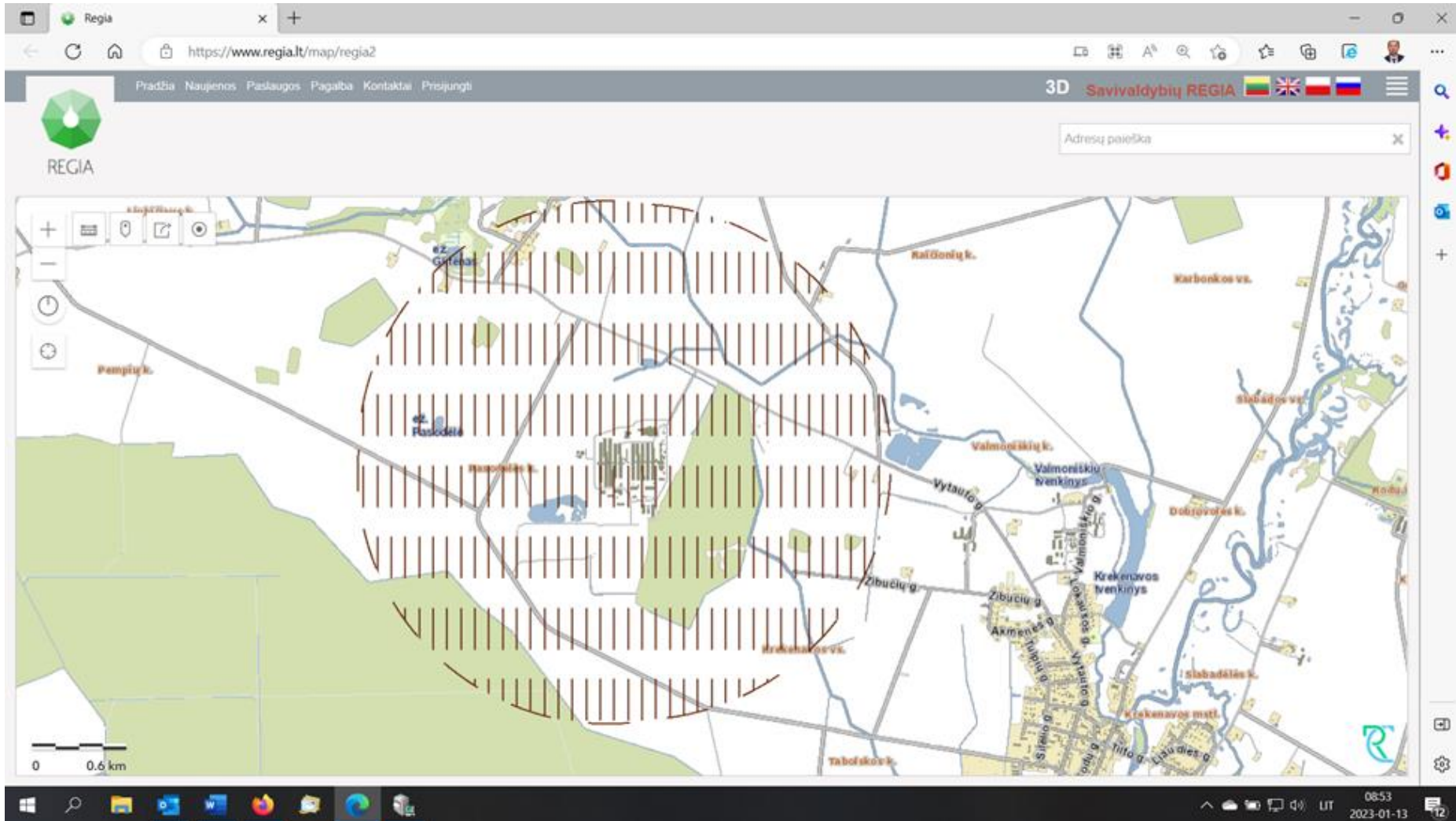
Pavyko
įregistruoti

Nepavyko
įregistruoti

Dabartis

- Pavyko įregistruoti SAZ
- Norėjo įregistruoti SAZ, nepavyko/iš dalies pavyko
- Nežinojo/nežino, kad reikia įregistruoti SAZ

Dabartis – pavyko įregistruoti SAZ

Dabartis (techniniai registravimo klausimai)

- Dalis ūkių SAZ susiregistravo, tačiau nėra tikri ar viskas yra teisingai suforminta – kaip žinoti?
- Matininkas įkėlė erdvinius duomenis gruodžio paskutinėmis dienomis. Tačiau nebuvo sutarties tarp matininko ir RC erdvinių duomenų kėlimui. Sutarties sudarymas ir pasirašymas buvo nedelsiant inicijuotas tačiau užtruko keletą dienų ir **2022-12-28 dieną įkelti duomenys buvo apdoroti Registrų centro platformoje 2023 sausio mėn. pradžioje. Ar SAZ įregistruotas ?**
- Kaip bus su sklypais, kuriems NŽT atsisakė įrašyti SAZ dėl neaiškių priežasčių. T. y. visi sklypai SAZ suregistruoti ir yra keletas „skylių“ SAZ-e.
- Atitaisant klaidą, nuo 2023 m. SAZ bus nustatomas pagal PVSV procedūrą. Taigi susidengia kelių rūšių SAZ – pagal SŽNS įstatymą, pagal praeityje buvusių reikalavimus LRV nutarime, bei pagal PVSV ataskaitą.
- Tarkime, kad SAZ pagal PVSV ataskaitą išeis už menamo SAZ, kurį registruoja pagal klaidos atitaisymo procedūrą. Kuo remdamasi NŽT pasirinks kuris sklypas yra pagal klaidos atitaisymo procedūrą registruojamas, o kuris yra „naujas“ ? NŽT turės parengti išvadą kažkuo remiantis.
- Šiuo metu pasitaiko sklypų, kurie vienu metu turi du statusus – SAZ registruoti ir neregistruoti. Kaip tai suprasti?
- Girdėjome gandą, kad gyventojai turės galimybę per 2 metus išregistruoti SAZ ? Ar tai įmanoma?

Dabartis – kreiptasi laiku, SAZ neįregistruota

Ūkis nuo 2014 metų atkakliai bandė įregistruoti SAZ.

NŽT skyrius atkakliai atsirašinėjo.

NŽT skyrius žinojo apie situaciją, tačiau atsirašinėjo šitaip:

2015 m. kovas „nėra dokumento, kuriuo remiantis ūkis turi nustatyti SAZ, reikia rengti teritorijų planavimo dokumentą“

2015 m. gruodis „reikia pateikti įrodymus, kad pastatai pastatyti iki sklypų suformavimo ir registravimo;“

2017 m. rugpjūtis – „sklypų įregistravimui reikia lėšų, kai gausime, įregistruosime;“

2022 m. spalio – pareikalavo, kad veiklos vykdytojas sklypų registrų įrašuose uždėtų žymas;

2022 m. gruodis – pranešė, kad neturi lėšų ir kad reikalingas tarptautinis konkursas.

NŽT skyrius žinojo ūkį ir SAZ klausimą daugybę metų, tačiau sudarė įspūdį, kad tarsi tai vis nauja situacija. Prašymas įregistruoti SAZ buvo pateiktas laiku, tačiau iki 2022-12-31 d., SAZ NŽT skyrius neįregistravo.

Ar reikia ūkiui atlikti PVSV, jei NŽT neatliko savo darbo?

Kas garantuoja, kad NŽT tas pareigas atliks iki 2024-12-31 d. ?

Dabartis – ATPK baudos už SAZ neįregistravimą

53 straipsnis. Reikalavimų dėl sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginių zonų pažeidimas

1. Ūkinės ir (ar) kitokios veiklos vykdymas, objektų naudojimas nenustačius įstatymuose nurodytų sanitarinės apsaugos zonų

užtraukia baudą asmenims nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki keturių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimt iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo keturių šimtų iki aštuonių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

3. Prašymo įregistruoti nustatytas sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonas Nekilnojamojo turto registre per įstatymuose nustatytą terminą nepateikimas, kai šį prašymą turi pateikti asmuo, suinteresuotas ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos šios sanitarinės apsaugos, aerodromo triukšmo apsauginės zonos, vykdymu,

užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų penkiasdešimt iki šešių šimtų penkiasdešimt eurų.

Dabartis – ūkis nežinojo, kad reikia įregistruoti SAZ

- Nuo ko pradėti ?

Dabartis – ūkis nežino, kad reikia registruoti
SAZ - kas turi jį informuoti ?

Ateitis

- Nuo 2025 m. sausio 1 d. bus draudžiama vykdyti veiklą be įregistruoto SAZ.
- Kokią naudą valstybei duos šis draudimas?
- Kodėl jokia institucija apie šį draudimą neinformuoja ūkio subjektų?
- Kaip šis draudimas bus įgyvendinamas praktiškai gyvulininkystės ūkyje?
- SAZ statusas kinta – daroma, kad SAZ nieko nebereikėtų. Ar teisinga ūkius priversti įsiregistruoti SAZ, o po to juos panaikinti / pakeisti prasmę?
- Jei ne SAZ - kokie alternatyvūs sprendimai? Kaip jie veiks realiai ?

Ateitis

